

BEN İYİ BİR ANNE BABA MIYIM?¹

Prof.Dr. Mehmet Zeki AYDIN²

Çocuk eğitimi konusundaki bazı yazar ve kitapların da etkisiyle, bazı anne babalar, çocuklarına karşı duydukları bazı duyguları ve yaptıkları bazı davranışları yüzünden kendilerini suçlarlar. Bazen de bunun tersi olarak, anne babalar, iyi niyetlerini dikkate alarak çocuklarına her türlü iyiliği yaptıklarını ancak başarılı olamadıklarını ileri sürerek suçu çocuklarına atarlar. Her konuda olduğu gibi bu konuda da dengeli ve gerçekçi olmalı ve yaptığımız doğru ve yanlışları olduğu gibi görmeye çalışmalıyız.

Çocuk eğitiminde büyüklerin yanlışları elbette çoktur ve bunları düzeltmek için gayret göstermek gerekir. Çünkü hiçbir şey bilmeden dünyaya gelen çocuğa şekil veren biz büyüklüzdür. Toplumumuzdaki aile yapısındaki değişimle, büyük ölçüde, geniş aileden küçük aile yapısına geçilmiştir. Bunun sonucu çocuk eğitiminde, genç anne baba yalnız kalmıştır. Kısaca, eskiden genç anne baba, çocuğun hizmetini yapar, ancak eğitimi evin büyükleri, dede ve nineler üstlenirdi. Kendi çocuklarının eğitimine genelde hiç müdahale edememesine karşın, onların nasıl yetiştirildiğini görerek öğrenen anne baba, bu konudaki tecrübelerini torunları üzerinde uygulardı. Çocuk sayısının çokluğu da buna eklenince evde yaşayan herkes çocukları nasıl yetiştiklerini de bizzat görüyorlardı. Günümüzde yeni evlilerin çoğu yalnız başına kalıyor ve çocuk yetiştirme konusunda tecrübesiz oluyorlar. Bir de yeni evliliğin getirdiği maddî sıkıntılar gereği veya gençliğin verdiği heyecanla çalışmaya daha çok önem veriyorlar. Bu şartlar altında konuyla ilgili kitap da okuyamıyorlar ve çocuk eğitimiyle ilgili danışacakları kimse bulamıyorlar veya sormaya utanıyorlar. Doğal olarak çocuk da büyüyor ve ilk yıllarda da çocuğun kişiliği belirlenmiş oluyor. Birinci çocukta hatalarını anlayan anne baba ikinci çocukta aynı hataları yapmamaya çalışıyor. Ancak etrafımıza baktığımızda çocuk eğitimi konusunda en çok sorun maalesef ilk çocukta yaşanmaktadır. Bunlara ilaveten çocuk eğitimi konusunda yazılmış çoğu çeviri kitaplarda da birbiriyle çelişen görüşler de anne babaları şaşırtıyor. Bütün bu şartlarda tecrübesiz anne babalar çocuklarıyla ilgili sorunlarla karşılaşınca kendilerini suçlamaya başlıyorlar.

Çocuk yetiştirmeye ilgili kitapların büyük bir bölümü anne babalara, okuduklarını uygulayıp uygulamadıkları konusunda suçluluk duygusu verirler. Bunu sakın yapmayın. Suçluluk duygusu, daha iyi bir baba veya anne olmanızı sağlamaz. Hiçbir anne baba suçlanmayı hak etmemiştir. Sizin yapmanız gereken, çocuklarınızı yetiştirirken elinizden geleni yaptığınıza inanmanızdır. Çoğumuzun, çocuk yetiştirme konusunda hiçbir eğitim görmediğini düşünürsek, bu işin altından bayağı iyi kalkıyoruz, demektir. Her şeyden önce, bizim de bir insan olduğumuzu, duygularımızın olduğu, yorulabileceğimizi vb. kabul etmeliyiz. Gerçekçi bir yaklaşımla yanlışlarımızı tespit edip hemen onları düzeltme yoluna gitmeliyiz.

¹ Bu yazı, "Ben İyi Bir Anne Baba mıyım?", **Hanımefendi**, Aralık 2008 İstanbul sayı:15, ss.14-15'de yayımlanmıştır.

² Sivas CÜ İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyesi. Tel:0506.3446620 Email: maydin@cumhuriyet.edu.tr www.mehmetzekiaydin.com

Pek çok anne baba, “iyi ana baba” olmak demek, çocukların tüm sorunlarını çözmek, davranışlarını şekillendirmek, hep haklı olmak, tüm sorulara cevap bulmak, her şeyden sorumlu olmak, başarısızlıklarının suçunu yüklenmek, tüm kararları almak, kısaca “süper ana baba” olmak demektir gibi, yanlış inanın, altında ezilirler.

Çocuğunuzu mümkün olan en iyi şekilde, ahlâkî bir anlayışla, fedakârlıkla yetiştirme çabalarınıza rağmen hiç şüphesiz pek çok kez hataya düşeceksiniz, mümkündür ve kötü hissedeceksiniz. Bazen aptalca şeyler yapacaksınız ve kendinizi geri zekâlı yerine koyacaksınız. Evet, bunların hepsi de olacaktır. Ama canınızı sıkmayınız. Eğer bir yaklaşımınız geri teperse tecrübesizliğinize bağlayınız ve başka bir yol deneyiniz. Devam ediniz ve yılmayınız. Çocukluk uzun bir süreçtir, iyi bir aile olmak güç bir iştir. Hatalarınızı telafi etmeniz için yol boyunca karşınıza birçok fırsatlar çıkacaktır. Önemli olan denemektir, çaba göstermektir, insanın bir amacı olmasıdır.